

Teksti: Sanna-Katri Räikkönen

IDEA-Points

tuota vauhtia työnhakuun

■ Jos joutuu lomautetuksi tai irtisanotuksi, on etsittävä uusia toimintatapoja ja mahdollisuuksia elämänsä järjestämiseen. IDEA-Points-työnhakupisteessä haetaan töitä ja tulevaisuutta. IDEA-Pointsista kertoo paljon jo sen taustayhteisön, Omaehtoisen työllistymisen tuki ry:n nimi. Paikka on olemassa, jotta siellä käyvät ihmiset voivat keskittyä työnhakuun. IDEA-Points ei ole politikointi- tai harrastelupaikka. Poppakonsteja ei myöskään ole tarjolla, työnhaun välineitä ja vertaistukea kylläkin.

ta tästä muuta korvausta kuin päivärahan. Usein samat henkilöt tekevät työtä muutenkin yli työsopimuksensa mukaisen säännöllisen työajan saamatta näistä ylityökorvauksia. Kaikki tällainen aika on pois vapaa-ajasta. Työnantajat edellyttävät vapaa-ajan käyttämistä työasioihin liittyvään matkustamiseen ja ylitöiden tekemiseen niin kauan kuin työntekijät tähän suostuvat.

Mikäli työpaikkasi työaika-asiat eivät ole kunnossa, on näissä asioissa ryhdyttävä toimiin. Asia on suositeltavaa aloittaa neuvottelemalla työnantajan kanssa kaikkien ylempien toimihenkilöiden ylityökorvauksista ja vapaa-aikana tapahtuneen matkustamisen korvauksista.

Asia on syytä hoitaa joukolla, jotta välttyttäisiin yksittäisen työntekijän leimaamiselta hankalaksi työntekijäksi. TEKin lakimiehet neuvovat ja auttavat mielellään myös työaika-asioissa. □

IDEA-Pointsiin voi tulla milloin vain – aukioloaikojen puitteissa. Usein paikasta on kuultu tuttavalta. Tieto on voitu saada myös järjestön kautta tai työttömyyskassasta.

Työttömyyden ei tarvitse tarkoittaa pelkkää kotiin jäämistä, vaan uuden, aktiiviseen työnhakuun keskittyvän jakson alkamista. IDEA-Pointsissa tapaa muita vastaavassa tilanteessa olevia, joiden kanssa voi halutessaan vaihtaa kokemuksia työnhauasta. Puhutaan vertaisryhmän tuesta. Muutkin ovat samassa tilanteessa. Ei ole vain ”minun yksinäistä työnhakuani”.

Sparraustakin on mahdollista antaa ja saada muilta kävijöiltä. Joku on hakenut saman työnantajan tehtäviä ja osaa kertoa vinkkejä esimerkiksi työhaastatteluuun. Yritys ja sen toiminta tulee tutuksi vaihdettujen tietojen avulla ja työhaastattelu saattaa sujua paremmin kuin on odotettukaan. Samalla voi pelata omaa työnhakuaan: ”Olenko hakenut oikein?”

Työnhaku on työtä

Työpaikan mukana menee myös työyhteisö. Työnhakijana on helppoa yksin, kun työssä luodut sosiaaliset suhteet katkeavat. Kotiin eristäytyminen ei tuo työtä. Aktiivinen haku on rankkaa. Jotkut hakijat tulevat IDEA-Pointsiin kuin töihin: he tekevät säännöllistä työtä keskittyen työnhakuun tietyt tunnit päivästä. Tapa rytmittää päivää, tuo siihen säännöllisyyttä ja ehkäisee eristäytymistä. Silloin voi myös tuntea viettävänsä osan päivästä oikeaa vapaa-aikaa, rentoutua.

Kenenkään ei toisaalta ole pakko seurustella muiden kanssa IDEA-Pointsiin tullessaan. Joku käy vain käyttämässä tietokonetta päivittääkseen ansioluettelonsa tai kirjoittamassa työhakemuksia. Toinen tarvitsee hyvää printteriä. Kävijä saattaa tulla IDEA-Pointsiin päivittäin tai vain kerran.

Entä jos yrittäisi omaa yritystä?

Työttömyys ei ole akateemiselle ihmiselle elämän loppu. Se voi olla myös mahdollisuus uudelle

elämälle. Pitkän uraputken jälkeen voi siirtyä aivan uudelle alalle. Muutosta ei ehkä koskaan olisi tullut tehneeksi, ellei työpaikan menettäminen olisi pakottanut miettimään ratkaisuja.

Osa kävijöistä päättää perustaa oman yrityksen. IDEA-Pointsin kautta saa opastusta ja materiaalia yritysideoita ja byrokratiaa miettiesään.

Osaajien osuuskunnat ovat myös osoittautuneet toimiviksi vaihtoehtoiksi. Osuuskunta myy jäsentensä ammattitaitoa yrityksille ikään kuin konsulttitoimeksiantoina. Ellei osuuskunnan jäsenelle synny laskutusta, hän on edelleen työttömyysturvan piirissä. Vaikka yritys ei rekrytoi, se saattaa tarvita vaikkapa tietotekniikan ammattilaisen työpanosta silloin tällöin. Osuuskunnan jäsenet säilyttävät ammattitaitonsa ja tutustuvat uusiin yrityksiin.

Tässä artikkelissa on käytetty asiantuntijoina TEKin yksikönjohtaja Jukka Mäkelää ja IDEA-Pointsin Jaana Kälviäistä sekä Anki Janssonia. □

Faktaa IDEA-Pointsista: www.idea-points.net

■ IDEA-Points työnhakupiste keskittyy erityiskoulutettujen työllistymisen tukemiseen. Työnhakupiste sijaitsee Helsingin Pasilassa Insinöörit - Ekonomit -talon alakerrassa.

IDEA-Pointsissa työttömäksi jäänyt saa apua ja välineitä työnhaakuunsa. Käytössä on useita tietokoneita, joilla voi etsiä työ- ja koulutusmahdollisuuksia sekä kirjoittaa hakemuksia ja päivittää ansio-luettelonsa.

Yksi olennainen osa toimintaa on vertaisryhmä. Oma tilannetta on hyvä pelata muiden samanlaisessa tilanteessa olevien kanssa. Myös yrittäjyyttä suunnittelevat löytävät IDEA-Pointsista tietoa, ohjausta ja sparrausta.

IDEA-Pointsia ylläpitää vuonna 1992 perustettu Omaehtoisen työllistymisen tuki OTTY ry. Toiminnan aloite tuli tekniikan ja koulutusalojen työttömiltä. OTTY tukee työllistymistä sekä seuraa ja tutkii mekanismeja, jotka synnyttävät työttömyyttä. Yhdistys kerää ja jakaa tietoa omaehtoisesta työllistymistoiminnasta ja edistää sitä valtakunnallisesti.

OTTYn taustaryhmiä ovat TEK, Helsingin Insinöörit HI ry, Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset SMKJ ry ja Suomen Ekonomiliitto SEFE ry.

IDEA – työtä innovatiivisesti

OTTYn IDEA-projekteihin kuuluu todennäköisesti syksyllä 2003 käynnistyvä, Euroopan Sosiaalirahaston rahoittama ohjelma IDEA – työtä innovatiivisesti. Hanke toisi OTTY:lle merkittävästi paremmat resurssit tukea aktiivista työllistymis- ja koulutusmahdollisuuksien etsimistä.

Hankkeen tavoite on, että projektiin osallistuvat työllistyvät avoimille työmarkkinoille tai löytävät itselleen muita sopivia uramahdollisuuksia.

Hankkeessa kehitetään työnhakijoiden, rekrytoijien ja työnantajien yhteistoimintamallia, jossa mm. autetaan työnhakijoita tunnistamaan ja markkinoimaan oma osaaminen työnantajan näkökulmasta kiinnostavalla tavalla ja kohdentamaan työnhaakunsa tehokkaasti.

Työnhakijoille voidaan esimerkiksi tarjota mahdollisuutta arvioida hakemustaan ja osaamistaan rekrytoinnin ammattilaisen kanssa. Tällöin hakijalle syntyy realistinen kuva omasta osaamisesta ja siitä, mihin hänen kannattaa työnhakuenergiansa suunnata. Hankkeessa on tarkoitus hyödyntää räätälöidysti kaikkia TE-keskusten ja työvoimatoimistojen palveluja. □

Jos joudut työttömäksi...

Käytä hyväksesi TEKin urapalveluja

- **TEK-Rekrytoinnista löydät työpaikkoja: www.tek.fi/tek-rekrytointi**
- **Tietoa työnhausta ja hyödyllisiä linkkejä sekä henkilökohtaista neuvontaa: www.tek.fi/urapalvelut**

Työttömyysturvan edellytykset

1. Ilmoittaudu välittömästi, viimeistään ensimmäisenä työttömyyspäivänä asuinpaikkakuntasi työvoimatoimiston työttömäksi työnhakijaksi. Työhallinto katsoo työttömyyden alkaneen siitä päivästä, jolloin ilmoittautuminen työttömäksi jäämisen jälkeen on tapahtunut. Myös kaikista työttömyyttäsi koskevista muutoksista on ilmoitettava työvoimatoimistoon.

Työvoimatoimisto tai -toimikunta antaa työttömyyskassaa sitovan lausunnon työttömyyspäiväraha-oikeutesi työvoimapolliittisista edellytyksistä. Pidä huoli siitä, että työhakemuksesi työvoimatoimistossa on voimassa.

Jos sinut on lomautettu tai irtisanottu, ilmoita siitä työvoimatoimistoon ja lähetä työttömyyskassalle hakemuksesi liitteenä alkuperäinen palkkatodistus sekä kopio työsopimuksesta että lomautus- tai/ ja irtisanomisilmoituksesta. Irtisanomisajalta ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan.

2. Ansioon suhteutettuun työttömyyspäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenenä, joka on pääsääntöisesti ollut vähintään 10 kk:n ajan ennen työttömyyttä vakuutettuna työttömyyskassan jäsenenä ja vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon (ks. tarkemmin www.iaet.fi).

Jos hakija on ollut sairauden, asevelvollisuuden, päätoimisten opintojen tai alle 3-vuotiaan lapsen hoidon vuoksi tai muun vastaavan hyväksyttävän synn vuoksi poissa työmarkkinoilta, voidaan työssäoloehdon tarkastelujaksosia pidentää, kuitenkin enintään seitsemällä vuodella.

3. Työttömyyspäivärahan perusteena oleva palkka laskeaan pääsääntöisesti välittömästi työttömyyttä edeltävältä ajalta. Ansioon suhteutettu työttömyyspäiväraha muodostuu peruspäivärahan suuruudesta perusosasta ja aiempien palkkatulojen mukaan määräytyvästä ansio-osasta sekä mahdollisesta korotetusta ansio-osasta. Lisäksi työttömyyspäivärahan saajalla on oikeus lapsikorotukseen. (ks. tarkemmin www.iaet.fi)

4. Ansioon suhteutettua ja peruspäivärahaa voidaan yhteensä maksaa pääsääntöisesti enintään 500 päivältä.

5. Lomakkeita työttömyyspäivärahan hakemiseksi ja lisätietoja työttömyysturvasta saat työvoimatoimistoista sekä työttömyyskassasta www.iaet.fi.

IAET-kassa, Ratavartijankatu 2, 00520 Helsinki.

Lisätietoja www.iaet.fi tai puh (09) 4763 7600 (klo 13–15)